

Notitie

AAN

AFKOMSTIG VAN
j.dejong@cnv.nl

DOORKIESNUMMER

DATUM
22 augustus 2011ONS KENMERK
-PAGINA
1/3STATUS
-BETREFT
Reactie CNV op Voorontwerp van Wet versterking bestuur pensioenfondsen

Reactie van het CNV met betrekking tot het Voorontwerp van Wet versterking bestuur pensioenfondsen – augustus 2011

Met het Voorontwerp van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen presenteert het kabinet voorstellen voor wettelijke regels rond een integrale aanpassing van governance en medezeggenschap van pensioenfondsen. Het voorontwerp gaat daarbij uit van (1) versterking van de deskundigheid (2) adequate vertegenwoordiging van alle risicodragers, en (3) stroomlijning van taken en organen. In het voorontwerp laat het kabinet sociale partners kiezen uit drie bestuursmodellen. Naast een aangepast (huidig) paritair bestuursmodel zijn dat een extern bestuursmodel met beroepsbestuurders en een gemengd bestuursmodel met een 'one tier board'.

Het CNV onderkent het belang van een aanpassing van governance en medezeggenschap. Daarbij is in de visie van het CNV de CAO-tafel¹ de plaats waar de (financiële) kaders bepaald worden waarbinnen pensioenfondsbesturen opereren. Aan de CAO-tafel moet, mede in het licht van het pensioenakkoord, de discussie gevoerd worden over o.a. ambitie, premieontwikkeling en kwaliteit van de regeling.

- Het CNV waardeert positief dat het voorontwerp keuzevrijheid biedt. Sociale partners worden in het voorontwerp niet 'gedwongen' om één specifiek bestuursmodel te kiezen. Het CNV vindt maatwerk ten aanzien van pensioenfondsbesturen zeer belangrijk.
- Het CNV is het niet eens met een keuzerecht van pensioengerechtigden tot vertegenwoordiging in het pensioenfondsbestuur (paritair model) en met de vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in het pensioenfondsbestuur (gemengd model) en in het belanghebbendenorgaan (extern model).

¹ In geval van ABP: de pensioenkamer

- Het CNV is er voorstander van om door stroomlijning van taken en organen de bestuurbaarheid van pensioenfondsen te vergroten en de bureaucratie te verminderen. Het CNV is evenwel van mening dat dit in het voorontwerp onvoldoende gerealiseerd wordt.

In het navolgende reageert het CNV meer specifiek op (onderdelen van) het Voorontwerp van Wet versterking bestuur pensioenfondsen.

Versterking deskundigheid

- Versterking deskundigheid bestuur wordt in het voorontwerp gezocht in het toevoegen van onafhankelijke professionals en het verscherpen van deskundigheidseisen. Ook maakt het voorontwerp mogelijk dat externe deskundigen in het bestuur kunnen worden toegelaten namens de geledingen. De voorstellen van het kabinet gaan voorbij aan andere manieren, zoals inrichting van een bestuursbureau of inhuur van expertise.

Adequate vertegenwoordiging van alle risicodragers

- Het toegang geven van een specifieke groep deelnemers (zoals pensioengerechtigden) tot het bestuur van een pensioenfonds bevordert de ongewenste behartiging van deelbelangen en belemmert daarmee een adequaat bestuur van de pensioenfondsen. Evenwichtige belangenbehartiging (ook intergenerationeel) is essentieel bij het besturen van een pensioenfonds. Dit staat per definitie op gespannen voet met belangenbehartiging voor een segment uit de deelnemerspopulatie. Het principe van de evenwichtige belangenbehartiging komt in dit voorontwerp de facto op losse schroeven te staan. Dit kan er toe leiden dat ook andere groepen, bijvoorbeeld jongeren, eigen zetels gaan claimen.
- De vertegenwoordiging van pensioengerechtigden in de pensioenfondsbesturen gaat in het voorontwerp ten koste van de zetels van werknemers. Werknemers komen daarmee in een minderheidspositie ten opzichte van werkgevers. Dit terwijl volgens het rapport van de Commissie Goudswaard (27 januari 2010) en het Uitwerking memorandum van 9 juni 2011 het risicodragerschap in de richting van deelnemers (werkenden en pensioengerechtigden) verschuift. Indien pensioengerechtigden vertegenwoordigd dienen te worden in het pensioenfondsbestuur, zou dit ten koste moeten gaan van de zetels van werkgevers in plaats van werknemers.
- Het wetsvoorstel maakt mogelijk dat pensioengerechtigden en werkenden worden vertegenwoordigd door verenigingen die minder binding hebben met de sector en de deelnemers dan de bonden. De binding ligt bij vakbonden vaak verankerd in de statuten. Dat is geen eis die aan andere verenigingen worden gesteld. De bonden vertegenwoordigen alle deelnemers in de sector. Werkenden, pensioengerechtigden, jong en oud worden door vakbonden aan de bestuurstafel van pensioenfondsen vertegenwoordigd
- Tenslotte miskent het aanwijzen van werknemerszetels voor pensioengerechtigden dat ouderen in de praktijk al in ruime mate zijn vertegenwoordigd in de deelnemersraden, verantwoordingsorganen en fondsbesturen.

Stroomlijning van taken en organen

- In het voorontwerp worden dubbelingen in taken geschrapt (bijvoorbeeld deelnemersraad versus verantwoordingsorgaan) bij het paritaire model en het gemengde model. In het voorontwerp komen echter wel andere dubbelingen voor. In het externe model heeft zowel de raad van toezicht als het belanghebbendenorgaan goedkeuringsrechten. Bij het onthouden van goedkeuring is er onduidelijkheid over het vervolg van de procedure hetgeen kan leiden tot trage besluitvorming. Door het toekennen van goedkeuringsrechten aan de raad van toezicht wordt

een bevoegdheid gelegd bij niet-belanghebbenden, terwijl die, volgens het CNV, hoort te liggen bij de belanghebbenden.

- Het voorstel in het voorontwerp om onder andere een Raad van Toezicht in te stellen kan de kosten van de diverse bestuursmodellen hoog doen oplopen. Dit impliceert dat kleinere pensioenfondsen zullen verdwijnen. Dergelijke pensioenfondsen zullen zich hopelijk aansluiten bij bedrijfstakpensioenfondsen; het is echter ook mogelijk dat werkgevers kiezen voor verzekerde regelingen.

